

Naptár - március hó

A hónap szép napja 25-e, mikor arra emlékezünk, hogyan köszöntötte Gábor arkangyal Máriát:

"Hangzik az örömhír boldog hír ajkán,

Gábor arkangyal kiáltja a Szűznek:

Hozzád lettem küldve Tisztaságos,

Hogy előkészítsem az Úr utját."

/ néhai Kovács Géza ford./

Ez az ünnep a tavaszt is jelzi, innen a magyar neve: Gyümölcstó Boldogasszony.

Elgondolkodva az ünnepen, nekünk is legyen tavaszunk, megújulásunk !

dr. Sasvári László

Idézetek Czetz János "Emlékírásaiból"

Szemelvények az 1848/49 esztendei Brassó környéki hadműveletek eseményeiből

1848 márciusában kibontakozó forradalmi lendület az év végére válságosra fordult. Erdélyben is a Habsburgok császári hatalma, nyomasztó katonai fölénytel támadásra indul.

A Honvédelmi Bizottmány a Vezérkar tehetséges tisztjét az Erdélyben ismerős, Gidófalván 1822-ben született Czetz Jánost bízta meg a szétszórt csapatok irányításával, még Bem József kinevezése előtt.

Midőn Bem az erdélyi hadsereg főparancsnokságát átvette, Czetzet tábornoki főnökévé nevezte ki, e minőségben Bem teljes bizalmát bírta.

Nagyszeben bevétele után, honvédtábornokká előléptetve Czetz csatát nyer Feketehalomnál, megfutamítva Puchner császári hadait.

Emlékírataiban Czetz leírja, hogy Brassó környékén Szentpéter község határában hogyan sikerül két honvéd századnak egy császári dragonyos ezreddel felvenni a harcot. A túlerővel szemben az akkor forradalmian korszerű hadviselés új megoldást produkál.

Brassó felszabadítására irányuló hadművelet eredményeiről írott levélben számolnak be Kossuthnak.

Berza a Vöröstornyai szorosnál kiűzte az oroszokat; Czetz erős hadosztállyal Brassó ellen indult, március 17-én elfoglalják Vledényt, március 18-án az említett csata Feketehalom mellett, március 19-én reggel Brassó város küldöttsége Vidombékon föltétlen meghódolását jelentette be. Még aznap délután bevonulnak Brassóba és a futó ellensé-

get kiűzik a szorosokon. Az ellenség a tömösi és törcsvári szorosokon kivonult és ezzel a tavaszi hadjáratnak vége volt.

A brassói bevonulás is tükrözi a két kiváló hadvezér erős szociális érzékét, a katona becsvágya sosem nyomta el az embert. Bem apónak a költő Petőfihez való bensőséges viszonya régóta ismeretes. A zsenge katonatiszt, tábornokpalánta iránt érzett atyai szeretete az emlékiratokból még ma is világosan kiolvasható.

Czetz erről így ír naplójában:

"A bevonulást érthető izgalommal vártam, mert Édesanyám, akit kerek négy esztendeje nem láttam, Brassóban lakott. Bem ezt jól tudta, s a kemény katona lelki finomságának újabb tanújelét adta, amikor hozzám fordult:

- Ön nagy segítségemre volt Erdély visszahódításában, méltányos tehát, hogy diadalmas csapataink élén meneteljen Édesanyja előtt, aki Önt már négy éve várja."

A fegyelmezett, leginkább fiatal székely fiukból álló honvédsereg tiszteletet váltott ki magának, még az ellenséges érzelmű lakosság körében is. Megindult a demokratikus kibontakozás, jobbágyfelszabadítás, a háromnyelvű brassói szabad sajtó és sok egyéb haladószellemű intézkedés, ami kiváltotta Európa szabadságszerető népeinek csodálatát.

Sajnos az akkori Habsburg uralkodóház sikeresen egymásnak uszította az együttélő nemzetiségeket, segítségül hívta a cári orosz csapatokat és győzött a túlerő.

A forradalmat leverték, a megtorlás kegyetlen volt, de az eszme jövő évezredre való üzenete ma is igen időszerű.

Budai Merza Pál
Brassó, 1998. január

Bibliográfia - Könyvészet

- + Brankovics György: - A magyar szabadságharc története, Budapest 1902.
- + Szabó László: - Czetz tábornok: A lélek nem alszik ki... Európa Könyvkiadó 1982
- + Czetz János: "Emlékfüzet" - Gidófalva - 1994.

A sziget titka

III. rész

Szavak nélkül, egyedül a kegyelem napfényében fürödve, semmit sem téve érte, némán szemlélődve hatolt be a lelkem a végtelen csend misztériumába, amely körülöleli a szigetet. Örömmel vettem észre, hogy az emberek - útitársaim - megfélelkeztek rólam, ott felejtettek a sánta angol költő, Lord Byron fája alatt. A lélek a mélyebb összetettség állapotába, birtokába jutva, fölkészül arra, hogy akár a következő pillanatban az örökkévalóság csendjébe lépjen át. Isten léptei hallatszanak a szellő zúgásában, a tenger morajában, jelenléte betölti a szigetet. Ez a teljesség, a magány pillanata,